

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta

21.06.2017

Kaupunginvaltuusto

§ 18 23.1.2017

Asianro 203/12.01.03/2017

§ 92**Valtuutettu Vesa Parantaisen ym. valtuutettujen aloite koskien yksinäisten lasten ja nuorten kartoittamista ja toimenpiteiden toteuttamista yksinäisyyden poistamiseksi****Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 23.1.2017 18 §

Valtuutettu Vesa Parantainen jätti seuraavan aloitteen:

”Vuoden 2016 viimeisessä kaupunginvaltuuston kokouksessa käsitelimme Sähköisen hyvinvointikertomuksen vuosittaista raportointia.

Raportista kävi ilmi, että noin joka kymmenennellä oppilaalla ei ole ainuttakaan läheistä ystävää. Vaisaaren yläkoulussa on noin 750 oppilasta. Tämä tarkoittaa, että yksinäisten määrä on hälyttävä ja murheellinen n. 75 oppilasta. Emme pidä mahdollisena, että samansuuntaista yksinäisyyttä koetaan myös alakouluissa, joissa oppilaita on noin 1500.

Yksi merkittävä syy yksinäisyyteen saattaisi olla kiusaaminen. Kiusaamisesta on sosiaalisen median, ja erityisesti siellä olevien ryhmien myötä, tullut vaikeasti todennettavaa.

Esitämme, että nämä yksinäiset lapset ja nuoret kartoitetaan ja selvitetään syyt. Raisiolla on merkittävä rooli LAPE-hankkeessa, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointia. Hanke on maakunnallinen ja odotamme sieltä saavamme hyviä ja konkreettisia käytäntöjä ja työkaluja. Omana työkaluna tähän työhön meillä on yli hallintokuntarajojen toimiva oppilashuollon ohjausryhmä.

Lisäksi esitämme varhaiskasvatuksen VARKE-työryhmän ottavan tämän seuraavaksi teemakseen.

Yksinäinen, kiusattu tai ei, lapsi tai nuori on paitsi hirvittävä henkilökohtainen tragedia, myös merkittävä yhteiskunnallinen menoera. Valtiontalouden tarkastusvirasto on laskenut vailla työ- tai opiskelupaikkaa olevan nuoren kustantavan yhteiskunnalle n. 30 000€ vuodessa. Eivät kaikki yksinäiset tietenkään jää kotiin, mutta merkittävä riski se on. Lisäksi jos siihen tulee lisäksi syrjäytymistä lieveilmiöineen hintalappu on huomattavasti suurempi.

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta

21.06.2017

Valtuustoryhmämme esittää, että Raision oppilashuollon ohjausryhmä kartoittaa yksinäiset lapset ja nuoret sekä ryhtyy toimenpiteisiin vähentääkseen ja poistaakseen yksinäisyyden lasten ja nuorten elämästä Raisiossa.

23.1.2017 SDP:n valtuustoryhmä

Vesa Parantainen	Jarmo Rosama
Kimmo Nurmi	Kimmo Kosonen
Sirpa Ek	Raimo Sulonen
Juha Hellsten	Veijo Mikola
Anita Ruusuranta	Janne Laulumaa
Hannele Lehto-Laurila	Jyrki Yrttiaho
Aarre Lehtonen	Eija Nurmi
Kari Hanka	Pekka Närhinen
Kiira Lasarov-Pernaja	Juha Jormanainen”

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 6.2.2017 § 36

”- - -

Kaupunginhallitus lähettää valtuutettu Vesa Parantaisen aloitteen koskien yksinäisten lasten ja nuorten kartoittamista ja toimenpiteiden toteuttamista yksinäisyyden poistamiseksi sosiaali- ja terveyskeskuksen sekä sivistyskeskuksen valmisteltavaksi - - -”

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta 21.6.2017

Vs. perhepalvelujen johtaja Hannele Elo-Kuru ja palveluohjaaja Minna Lehtinen:

Kaupunginhallitus on lähettänyt valtuutettu Vesa Parantaisen aloitteen koskien yksinäisten lasten ja nuorten kartoittamista ja toimenpiteiden toteuttamista yksinäisyyden poistamiseksi sosiaali- ja terveyskeskuksen sekä sivistyskeskuksen valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveyskeskus esittää vastauksessaan seuraavaa:

Yksinäisyys on koko Suomessa huolta herättävä, kasvava ilmiö. Yliopistotutkija Niina Junntilan mukaan yksinäisyystutkijoiden tavoite on saada ilmiö julkiseen keskusteluun. Pitkään on kuviteltu, että yksinäisyys alkaa vaivata lapsia vasta koulussa, mutta sama ilmiö on näkyvissä myös päiväkodeissa. Yksinäisyys kulkee ihmisen mukana pahimmillaan koko elämän. Niina Junntilan uusimmassa teoksessa "Kavereita nolla" todetaan, että yksinäisyyttä torjutaan parhaiten esim. tukemalla koulujen kerhotoimintaa, aamu- ja iltapäiväkerhoja, pieniä koululuokkia sekä yksinäisiä äitejä neuvolassa. Yksi tärkeimmistä tavoitteista on katkaista yksinäisyyden periytyminen.

Raision perhepalvelut on kehittänyt yhdessä muiden kaupungin toimijoiden sekä Raision seurakunnan ja järjestöjen kanssa vapaaehtoistyötä, jonka yhtenä tavoitteena on yksinäisyyden ennaltaehkäisy ja poistaminen. Esim. Man-nerheimin Lastensuojeluliiton kylämummi ja -vaaritoiminnan kautta on ollut mahdollista saada yksittäiselle lapselle tai yksinhuoltajaäidille "varamummi tai -vaari". Eri järjestöjen toteuttama tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta tarjoaa monelle lapselle mahdollisuuden kodin ulkopuolisen aikuisen tukeen ja sosiaali-siin vuorovaikutussuhteisiin. Perhekeskus Satelliitti on yhdessä perhepalvelujen, sivistystalvelujen ja MLL:n kanssa toteutettu palvelu, jonka tarkoituksena on tarjota pikkulapsiperheille tukea ja toimintaa.

Perhepalvelujen ja sivistystalvelujen kerho- ja ryhmätoiminnalla pyritään tukemaan yksinäisiä ja syrjään vetäytyviä lapsia. Esim. kesäkerho, herrasmieskerho ja sosiaalisten taitojen ryhmä ovat keskusten yhteisvoimin toteuttamia toimintoja. Mainittakoon, että sosiaalisten taitojen ryhmäohjaajia on koulutettu sekä perhepalveluista että sivistystalveluista. Perhepalvelut tarjoaa lapsille ja nuorille myös yksilöllistä läksyvalmennusta sekä opiskelijoiden että vapaaehtoisten tuottamana palveluna.

Perhepalvelujen työntekijöiden toimintatapa on jalkautua lasten ja nuorten kasvuympäristöihin. Erityisesti koulujen psykiatriset sairaanhoitajat, palveluohjaaja ja perhetyöntekijät tapaavat paljon lapsia ja perheitä päiväkodeissa ja kouluilla ja pystyvät näin kartoittamaan lapsen ja perheen tilanteen hyvissä ajoin ennen kriisiytymistä ja tarjoamaan tarvittavaa apua. Yhtenä hyväksi todettuna menetelmänä Raisiossa on otettu käyttöön Lapset puheeksi- menetelmä, johon koulutetaan sosiaali- ja terveystalvelujen sekä sivistystalvelujen työntekijöitä. Tällä menetelmällä pystytään hyvin kartoittamaan ja löytämään yhteinen ymmärrys lapsesta ja perheen tilanteesta.

Perhepalvelujen Pyydä apua -napin kautta avun pyyntö on tehty mahdollisimman helpoksi. Tätä kautta on yhteydenottoja viikoittain ja näiden yhteydenottojen joukossa on ollut esim. yksinäiseksi itsensä kokevia nuoria ja perheitä.

Uutena ryhmätoimintana on suunnitelmissa KOTA ry:n kanssa yksinäisille ja syrjäänvetäytyville 5-luokkalaisille suunnattu toiminnallinen ryhmätoiminta. KOTA ry on hakemassa hankerahoitusta STEA:lta vuosille 2018 – 2021. Hankkeessa on mukana Raision lisäksi myös Turku.

Perhepalvelut näkee lasten ja perheiden yksinäisyyden todellisena ongelmana, johon yhdessä kaupungin toimijoiden, seurakunnan ja järjestöjen kanssa pystytään vaikuttamaan ja kehittämään erilaisia yksinäisyyttä helpottavia toimia.

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujen johtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle edellä olevan valmistelun mukaisen vastauksen valtuutettu Parantaisen tekemään valtuustoaloitteeseen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

